

øllum færum ikki tann mun, sum royndin vísti. Fyri at fáa fulla vissu er neyðugt at gera eina roynd, har fýra sløg av agni verða nýtt: Mathøgguslokk av Føroya-banka, mathøgguslokk úr útlandinum, agnhøgguslokk av Føroyabanka og agnhøgguslokk úr útlandinum. Feskleikin mátti sjálvandi verið tann sami á øllum sløgunum.

Nýggir møguleikar hjá línufлотanum?

Ein skuldi trúð, at nú var bara at

skifta alt tað útlendska agnið út við føroyskt agn, men tíverri ber tað ikki til. Línufлотin hevur ongan møguleika bert at nýta føroyskt agn, tí nøgdin av høgguslokki og øðrum agni (sild, makreli og gággu) eru ov smáar. Hinvegin er mathøgguslokkur góður matur hjá fólki og við tíðini kann ein rokna við, at tað eru størri møguleikar í tí at menna eina vøru úr høgguslokki til útflutning ella okkara eigna heimamarknað (føroyingar innflyta høgguslokk til matna).

Nútímansgjørd Imponatorskipan

Tá R/S Magnus Heinason er á einum túri kunnu upp til 40.000 fiskar vera skrásettir. Hetta er ein ørgryna av data, tí hvør einstakur av hesum fiskum verður longdarmátaður og vigaður, og fyri fleiri teirra verður eisini mett um búningarstig, aldur o.a. Allar hesar upplýsingar verða skrásettar í eini skipan, ið vit kalla imponatorskipanin.

Tíðliga í 1980-unum var tann fyrsta útgávan av imponatorskipanini gjørd á Fiskirannsóknarstovuni, men hon hevur alla tíðina verið ment, sohvørt sum tøkkin hevur gjørt tað møguligt. Í januar 2003 fór fyrsta prototypan av nýggjastu imponatorskipanini umborð á Magnus Heinason og í august varð skipanin endaliga tikin í nýtslu. Við henni er tað møguligt talgilt (digitalt) at skráseta longd og vekt, umframt at aðrar upplýsingar um hvønn einstakan fisk eisini kunnu skrásetast við einføldum inntastingum. Skipanin er gjørd til tørvin umborð, men kann eisini lagast til annan tørv. Ein skipan, sum er bygd upp um sama leist, stendur norðuri í Klakksvík, har hon verður nýtt til skráseting av landaðum fiski frá ymsum skipum og bátum. Tá skrásetingin er liðug, verða upplýsingarnar sendar um telefon til Fiskirannsóknarstovuna.

Tekniskt er skipanin bygd upp um eina vanliga teldu. Í telduni er eitt forrit, sum er ment á Fiskirannsóknarstovuni og fær teldan data inn frá nøkrum talgildum vektum (2 g – 250 kg), einum talgildum mátibretti (0 – 140 cm, < 1 mm neyvleika) og einum 4 knappa tastaturi. Er fiskurin størri enn hetta, ber til at skráseta virðini manuelt.

Endamálið við skipanini er at gera eina so einfalda og feilfría skráseting sum gjørligt, soleiðis at tað er

møguligt at skráseta ein hóp av fiskum eftir stuttari tíð. Harvið fáa fiskifrøðingarnir eitt so gott talgrundarlag sum gjørligt at arbeiða við. Tað einasta, ið ikki er við í automatisku skrásetingini, er aldurslesing av nytrum. Tær mugu enn takast við í land og lesast undir mikroskopi. Granskað verður í øðrum londum, hvussu lættast kann um nytrulesingina, men enn er langt á mál.

Imponatorskipanin umborð á Magnusi Heinasyni.

Leon Smith og Sørin Sørensen